

ग्रॅंड प्लेस - ब्रसेल्स

ब्रसेल्स हे बेल्जियममध्यां सर्वाधिक रहदारीचं शहर. सहाव्या शतकाच्या अखेरीला स्सेन (Senne/Zenn) नदीवर बांधलेल्या एका छोट्याशा चॅपेलपासून सुरुवात झालेलं ब्रसेल्स, पुढे दहाव्या शतकात, एक वसाहत म्हणून उदयाला आलं. आज अतिशय लोकप्रिय असणारा, ग्रॅंड प्लेस म्हणजे शहरातील एक महत्वाचा आणि व्हायब्रंट स्क्वेअर आहे. अकरात्या शतकाच्या अखेरीस, याठिकाणी एक मोकळी बाजारपेठ होती. या ठिकाणाहून स्सेन नदी व तिच्यावरील बंदर जवळच होते.या बाजारपेठेला नेडरमेक्ट म्हणजेच लोअर मार्केट असे म्हटले जाई. पुढे तेराव्या शतकाच्या सुरुवातीला ब्रसेल्सच्या मध्यवर्ती स्थानामुळे, हॉलंड आणि जर्मनीतील -हाईनलॅंड यांच्याबरोबरच्या व्यापारात वाढ झाली. ब्रॅबन्ट च्या इयूक कडून या मार्केटचा कारभार पूर्णपणे येथील स्थानिक सत्ताधारी व व्यापारी यांच्याकडे सोपवला गेला.

पंधराव्या शतकात या स्क्वेअरच्या दक्षिणेकडे ब्रसेल्सचा सिटी हॉल बांधण्यात आला, तोही टप्प्याटप्प्याने आणि शहराची महानगरपालिका अस्तित्वात आली. ह्या सिटी हॉलची गाँथिक बांधणी अतिशय सुंदर दिसते, त्याच्या

ग्रॅंड प्लेस - ब्रसेल्स

शिखरावर सेंट मायकलचा पाच मीटर उंचीचा स्टॅचू आहे. समोरच कापडाची व ब्रेडची मोठी बाजारपेठ होती. तिथे ब्रॅबन्ट च्या इयूकने या जागेचे महत्त्व लक्षात रहाण्यासाठी आणि स्वतःची सत्ता अबाधित ठेवण्यासाठी मोठी इमारत बांधली. त्याला किंवज हाऊस असं म्हटलं जाई. गमतीची गोष्ट म्हणजे, कोणताही राजा इथे राहिला नाही. नंतरच्या काळात व्यापारी संघटनांनी येथे अनेक गिल्ड हाऊसेस बांधली. या हाऊसेसचा वापर व्यापान्यांच्या सभा, त्यांची धोरणे, व्यापाराच्या संधी या गोष्टीसाठी केला जाई.

नंतरच्या काळात काही फ्रॅंच हल्त्यांमुळे, या जागेची बरीच पड़झड झाली. पुढे, अठराव्या शतकात गॅथिक आणि बरॅक पद्धतींचा वापर करून, नव्याने बांधकामं करण्यात आली. 1959 पर्यंत ग्रॅंड प्लेसचा वापर, मध्यवर्ती बाजारपेठ म्हणून केला गेला, त्यानंतर, ते पर्यटनस्थळ म्हणून बघितल जाऊ लागल, तर 1998 साली युनेस्कोने वर्ल्ड हेरिटेज साईट म्हणून तिचा गौरव केला. दर दोन वर्षांनी तयार केले जाणारे, फ्लॉवर कार्पेट पाहण्यासाठी, इथे जगभरातून पर्यटक येतात. संपूर्ण स्क्वेअर त्यावेळेस वेगळ्या रंगाच्या फुलांनी सुशोभित केलेला असतो. ग्रॅंड प्लेस च्या आजबाजूला असणाऱ्या रस्त्यांवरून गोदायवा, प्रलाइन सारखी खास बेल्जिअन चॉकलेट्स, वेगवेगळी टॉपिंग्ज असणारी बेल्जिअन वॉफेल्स तसंच फ्रॅंच फ्राईज व खास बेल्जियन बिअर, या सर्वांचा आस्वाद घेण्यासाठी अभूतपूर्व गर्दी उसळलेली असते.

ग्रॅंड प्लेस पासून जवळच असणारी सर्वात मजेशीर गोष्ट म्हणजे मॅनीकेन पिस. बेल्जियमची ओळख म्हणून गौरवण्यात आलेली ही गोष्ट म्हणजे, लहान मुलाचा, चक्क शू करतानाचा पुतळा आहे. पूर्ण ब्रॅँझमध्ये घडवण्यात आलेला हा पुतळा १६१८ साली बांधला गेला असून, त्याची उंची केवळ ६१ सेंटीमीटर आहे. या पुतळ्याविषयी अनेक दंतकथा प्रसिद्ध आहेत. प्रत्येक आठवड्यात या छोट्या पुतळ्याला वेगवेगळे कपडे घालून सजवतात. त्याचे वेळापत्रक त्याच्या शेजारील रेलिंगवर लावलेले असते, त्यामुळे ह्या पुतळ्याकडे भरपूर कपडे आहेत आणि त्याचे प्रदर्शन, सिटी म्युझियममधे मांडलेले असते. हा सगळा वॉर्डरोब 'फ्रॅइस ऑफ मॅनीकेन पीस' या सेवाभावी संस्थेकडून सांभाळला जातो. असा हा चिमुकला, बेल्जिअन माणसाची विनोदबुद्धी आणि स्वतंत्र विचारांचे प्रतीक म्हणून मानला जातो. बेल्जिअन माणसाच्या या मजेदार स्वभावामुळे, आपणही नकळत बेल्जिअमच्या प्रेमात पडतो. नर्मविनोदी बेल्जिअन माणसं, आठवणीत कायमची रेंगाळत राहतात.....अगदी त्यांच्या चॉकलेट्स सारखी..... क्रमशः